

Davacı _____ : Çukurova Elektrik A.Ş.
Fuzuli Cad. Gülek Sitesi A Blok Kat:1 No:2 /ADANA
Vekilleri _____ : Av. Hülya Özveren, Av. Fatih Özel - Aynı adreste
Davalı _____ : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili _____ j. Av. Meltem Türkoğlu - Aynı adreste

Davanın Özeti _1 Davacı şirketin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hak Kanun'unun 6. maddesi uyarınca hâkim durumunu kötüye kullandığı belirtilerek tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 08.02.2007 tarih ve 07-13/101-30 sayılı kararının; ihlâlin gerçekleştiği tarih itibarıyla para cezasının zamanaşımına uğradığı, şirketin bölgede imtiyaz sözleşmesiyle görevlendirildiği ve tekel konumunda bulunduğu, piyasada serbest rekabetin söz konusu olmadığı, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un uygulanma olanağının bulunmadığı, söz konusu ihlâl nedeniyle şirket hakkında bir takım yaptırımlar uygulandığı ve şirketin faaliyetine son verildiği, aynı ihlâl nedeniyle Rekabet Kurulu kararıyla ayrıca para cezası verilmesinin hukuka aykırı bulunduğu, para cezasının fahiş olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : 4054 sayılı Kanun'da düzenlenen zamanaşımı süresinin dava açılmakla kesildiği, bölgede imtiyaz sözleşmesiyle görevlendirilen davacı şirketin, bu görevlendirme nedeniyle faaliyetini tekel olarak yürüteceğine ilişkin bir sonucun çıkmadığı, davacı şirketin faaliyetlerinin 4054 sayılı Kanun uyarınca denetlenebileceği, mevzuat hükümleri uyarınca bölgede davacı şirketle birlikte otoprodüktör şirketin de faaliyetini sürdürmesi gerektiği, imtiyaz sözleşmesi hükümlerine aykırı faaliyeti nedeniyle davacı şirkete el konulmasının, 4054 sayılı Kanun'un uygulanmasını ortadan kaldırmadığı, mevzuat hükümleri uyarınca teşebbüslere gayri safi gelirin %10'una kadar idarî para cezası uygulanabileceken, davacı şirkete para cezasının %2 oranında uygulandığı, para cezasının fahiş uygulandığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı belirtilerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EGERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin, mevzuat hükümleriyle birlikte incelenmesinden; davacı şirketin bölge elektrik üretiminde tekelleşmeye yönelik olarak, elektrik nakil pazarındaki hâkim durumunu kullanarak, elektrik üretimi pazarında fiili ve potansiyel rekabeti engellemek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, açıkça 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl eden davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Birgül KURT'un Düşüncesi :Dava, davacı şirkete 4054 sayılı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/9365
Karar No : 2010/4595

Yasanın 6. maddesini ihlal ettiği belirtilerek verilen 8.2.2007 tarih 07-13/101-30 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu kararla; ÇEAŞ'ın Bakanlık ile 9.3.19S8 tarihinde imzalandığı "İmtiyaz Sözleşmesi"nde gösterilen 1 No'lu Görev Bölgesi'nde, elektrik nakil pazarında hakim durumda olduğu, şikayetçi teşebbüslerin altyapıya erişimlerini engellediği, bunu yaparken öne sürdüğü gerekçelerin, engellemeyi haklı kılacak hukuki ve teknik dayanaklardan yoksun olduğu, Enerjisa'nın şikayetine ilişkin ihlalin Aralık 2001- Ağustos 2002 tarihleri arasındaki dönemi kapsadığı, Toros'un şikayetine ilişkin ihlalin 21.6.2002-8.8.2002 tarihleri arasındaki dönemi kapsadığı;

Bu çerçevede, bölge elektrik üretiminde tekelleşmeye yönelik olarak, alt pazardaki (elektrik nakil pazarı) hakim durumunu kullanarak, üst pazardaki (elektrik üretim pazarı) fiili ve potansiyel rekabeti engellediği, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi bağlamında hakim durumunu kötüye kullandığı, sonucuna ulaşıldığı nedeniyle ÇEAŞ'a, Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 2001 yılı net satışları üzerinden taktiren %2 oranında olmak üzere 9.557.363,02 YTL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü için, öncelikle pazarın yapısının belirlenmesi gerektirir. 1984 yılında kabul edilen 3096 sayılı Yasa ile Türkiye Elektrik Kurumunun statüsü kaldırılmış, görev bölgeleri oluşturularak, ilgili görev bölgesinde mevcut elektrik enerjisi üretiminin potansiyelinin kullanılabilir hale getirilmesi ve bölge elektrik ihtiyacının karşılanması esasları kabul edilip, önceden belirlenen görev bölgelerinde, yerli ve yabancı Sermaye Şirketlerine üretim tesisi kurmak ya da mevcut üretim ve dağıtım tesislerinin mülkiyeti TEK'da kalmak üzere işletme hakkı devralmak suretiyle faaliyette bulunma imkânı verilmiş, elektrik satış fiyatı tarife yolu ile belirlenmiş, bu Kanun uyarınca düzenlenen, Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşlara Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi Kurma ve İşletme İzni Verilmesi Esaslarını Belirleyen Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" te otoprodüktör şirket ve gruplarının kendi elektrik enerjisi ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulabileceği düzenlenmiştir.

3.3.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4628 sayılı Yasa ile rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması amaçlanmış, 3096 sayılı Yasa çerçevesinde imzalanan sözleşmeler mevcut sözleşmeler olarak tanımlanıp, esas olarak kendi ihtiyaçları için üretim yapacak olan otoprodüktör ve gruplarının üretimlerinin % 20 sini piyasaya satabileceği kabul edilmiştir.

Elektrik enerjisi piyasasında faaliyet alanları ve faaliyette bulunacakların durumu mevzuatla düzenlenmiş, görevli şirketleri üretim şirketi olarak kabul edilmiştir. İmtiyaz sözleşmelerinin kapsadığı görev bölgesinde imtiyaz sözleşmesi ile verilen işler sadece ilgili görevli şirketçe yapabilecek olup, asıl amaçları kendi faaliyet alanlarının enerji ihtiyacını karşılamak için elektrik tesisi kurup elektrik üretmek olan otoprodüktör veya grupları ise bu

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/9365
Karar No : 2010/4595

sistemin istisnasını oluşturmuştur. Görevli şirketlerle otoprodüktörlerin piyasadaki durumları gibi aralarındaki ilişkinin de sözleşmeler ve dayanakları mevzuat uyarınca belirlenmiştir. Bunları aralarında uyuşmazlık çıkması durumunda öncelikle düzenlemelerin öngördüğü idari yolun kullanılarak uyuşmazlığın çözülmesi, aksi halde ise yargıya başvurmaları gerekmektedir.

Aynı zamanda elektrik piyasasında aktör olan bu teşebbüslerin piyasadaki fiili durumlarından faydalanarak, yaptıkları hukuk dışı uygulamaların rekabeti engellemesi halinde rekabet hukuku kuralları uyarınca değerlendirilmelerine engel bulunmamaktadır.

Yukarıda anılan piyasada faaliyet gösteren davacı ve şikayetçilerin durumu incelendiğinde ise;

Davacı şirketin, Adana, Mersin, Hatay, Osmaniye İlleri ile Kahramanmaraş İlinin Üç Köyünde Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım ve Ticareti Hizmetlerinin Yapılması İçin Görev Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesini, 09.03.1998 tarihinde, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ile Şirket arasında dağıtım tesislerinin işletme haklarının devrini düzenleyen, Devir Sözleşmesini ise 29.05.1998 tarihinde imzaladığı, bu sözleşmeler sonucu görevli şirket statüsünü alarak, görev bölgesinde üretici şirket olduğu, dağıtım tesislerinin devrinin gerçekleştirilmediği, birbirinden uzak olan elektrik üretim santralleriyle tüketim merkezleri arasındaki bağlantıyı sağlayarak üretimi tüketim düzeyindeki değişimlere uyarlayan enterkonnekte sisteme bağlantı noktalarını oluşturan iletim ve enerji naklinde zorunlu unsur olan dağıtım tesislerinin görev bölgesinde ÇEAŞ'ın işletme sorumluluğunda bulunduğu, V

Şikayeçi Enerjisanın; Adana ili Tarsus yolu üzerinde otoprodüktör j*Ş*^m kurmak üzere Bakanlık ile 9.10.2000 tarihinde imzalandığı "Otoprodüktör StatüsLHCİ^ Mbetimfrjf Tesisi Kurulması, İşletilmesi ve Enerji Fazlasının Satışına İlişkin Sözleşme" sonucı" aav^cı" ile'^*'. V 4 '91

aynı görev bölgesinde otoprodüktör olarak yer aldığı,

Toros'un Gurubunun ise, ortaklarının enerji ihtiyacını karşılamak üzere, Bakanlıktan aldığı izin ve imzaladığı Sözleşme çerçevesinde, elektrik üretmek üzere otoprodüktör grubu statüsünde kurulduğu, grup ortaklarına nakli ve ihtiyaç fazlası elektriğin satın alınması hususunda 26.7.1999 tarihinde Enerji Alış-Satışına ve Enerji Nakline İlişkin Enerji Sözleşmesi (ESA) akdettiği, böylece davacının görev bölgesinde otoprodüktör gurubu olarak faaliyette bulunduğu, yapılan sözleşmeler uyarınca enerji fazlasının ÇEAŞ tarafından alınması gerektiği görülmektedir.

İlgili coğrafi pazarın, Adana-Mersin-Hatay-Osmaniye illerinin tamamını kapsayan 1 no'lu Görev Bölgesi olduğu ve Bakanlık ile ÇEAŞ arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesi gereğince bu bölgedeki üretim, iletim ve dağıtım hizmeti görevinin ÇEAŞ'a verildiği ve şirketin görev bölgesinde enerji naklinde zorunlu unsur olan dağıtıma ilişkin altyapıyı elinde bulundurduğu, yapılan düzenlemelerin görev bölgelerinde otoprodüktör veya otoprodüktör guruplarının elektrik üretimi yapmasına izin verdiği, davacının görev bölgesinde bulunan otoprodüktör ve otoprodüktör gurubu olan şirketlerin kendi elektrik ihtiyacını karşılayacaklarından, ÇEAŞ'ın müşteri kaybına uğrayarak daha az satış yapacağı, ÇEAŞ'ın

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/9365
Karar No : 2010/4595

üretim programının ise imtiyaz sözleşmesi ile belirlendiği anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanunda 6. maddenin "a" bendinde "Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler", kötüye kullanma olarak nitelenmektedir. Birbirleriyle bağlantılı olan pazarlardan birisinde hakim durumda olan bir teşebbüsçe sahip olunan imkan/tesis/altyapı gibi bir unsurun bağlantılı pazardaki rekabetçi yapı için vazgeçilmez ve bu unsurun alternatifinin oluşturulması hukuki, teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaz ise, teşebbüsün sahip olduğu bu unsuru alt piyasalardaki rakip teşebbüslerin kullanımına açması zorunlu olup, aksi halin piyasaya yeni girişlerin engellenmesi durumunu yaratacağı açıktır.

Hakim durumdaki teşebbüsün zorunlu unsuru kullandırmayı objektif olmayan nedenlere dayalı olarak reddetmesi ya da kullanımı engellemesi, hakim durumunu kötüye kullanılmış olduğunu göstermekle birlikte, bir uygulamanın piyasaya giriş engeli olarak yapıp yapılmadığının değerlendirilirken, ilgilinin rakibini uygun olmayan vasıtalarla dışlama niyetinde olup olmadığının da ortaya konulması gereklidir.

Olayda; ÇEAŞ'ın, Bakanlık talimatlarına ve Enerjisa'nın taleplerine raagiten, Mft&\$ Alış-Satışına ve Enerji Nakline ilişkin Enerji Sözleşmesini imzalamayıp, Aralık 20f)£taY|ılndenV^ Ağustos 2002 tarihine kadar Enerjisa'nın zorunlu unsura erişimini engellediğime^ "TörosX" ^ gönderdiği yazılarla, ESA'ların Bakanlığın baskısı ile imzalandığı gerekçesiyle %JPRÖ5'urt^ sisteme bağlantı noktalarına ters röleler koyarak, sistemle olan bağlantısını keserek Toros'un grup ortaklarına enerji nakletmesi ve ÇEAŞ'a enerji fazlasını gönderme olasılığını ortadan kaldırarak hakim durumunu kötüye kullandığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan; Bakanlık ile davacı arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesi'nin feshi şirketçe işletilen tesislere ve bu tesislerin mütemmim cüzleri ile işletme faaliyeti için gerekli tüm araç ve gerece elkonulması yolunda işlemleri tesis edilmiş, bu işlemlerin iptali istemiyle dava açılmış, Danıştay Onüçüncü Dairesinin E:2005/5390 sayılı kararında "Davacının otoprodüktör şirketlerin Kanun'a aykırı olarak faaliyet gösterdiği iddiası yerinde görülmemekle birlikte, tüm uyarılara rağmen davacının sözleşmenin 21/h maddesine aykırı biçimde 3096 sayılı Kanun'a ve ilgili mevzuatına uygun olarak kurulan otoprodüktör şirketlerin ürettiği elektrik enerjisini iletim sistemine bağlamaması veya bağlantısını haksız olarak kesmesi gibi davranışları şirketin kusurunu ortaya koymaktadır." gerekçesine yer verilerek davan reddedilmiş ve davacının ceza verilmesine ilişkin uygulamalarının hukuki temelini bulunmadığı yargı kararı ile saptandığından, -ÇEAŞ'ın şikayetçileri uygun olmayan vasıtalarla Görev Bölgesinden dışlama niyetinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu durumda hakim durumunu kötüye kullandığı anlaşılan davacı hakkında verilen dava konusu kararda mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan, 4054 sayılı Yasanın işlem tarihinde yürürlükte bulunan 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "...yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği, bir yıl önceki mali yıl

T.C.
DAN İŞ TAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/9365
Karar No : 2010/4595

sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası " verilebileceği yolundaki hüküm, 8.2.2008 tarihli ve 26781 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Yasanın 472. maddesi ile "...nihai karardan bîr önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." şeklinde değiştirilmiş,

Yine 5728 sayılı Yasanın 474. maddesi ile 4054 sayılı Yasanın 55. maddesinde yapılan düzenleme sonucu ise "Kurul kararlarına karşı yargı yoluna başvurulması kararların uygulanmasını ve idarî para cezalarının takip ve tahsilini durdurmaz." kuralı getirilmiştir.

5326 sayılı Kabahatlar Kanunu'nun "Genel Kanun Niteliği" başlıklı 3. maddesinde;

Bu Kanunun; İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

Diğer genel hükümlerinin, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında da uygulanacağı ;

"Zaman Bakımından Uygulama" başlıklı 5. maddesi ile gönderme yapılarak, 52j37-sayılf* % Türk Ceza Kanu'nunun 7. maddesinin (2) numaralı fıkrasında ise; "SuçunfişfendnğK zaman 5i* | I* - vS- j *»jf yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümlerftf^rkljyTs^/'fa'iltti ffp lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur." hükmü yer almıştır. t

İdari para cezasının verilmesine neden olan eylemlerin 2002 yılında varlığını sürdürdüğü, Kurulun kararı 2007 yılı içinde alındığı dikkate alındığında, kararın tesisi itibariyle yürürlükteki mevzuat uyarınca 2001, kararın verilmesinden sonra yapılan yasal değişiklik uyarınca 2006 yılı, bu mümkün olmazsa, nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan gayri safi gelirin esas alınarak idari para cezası hesaplanması gerektiği, getirilen belgelerin incelenmesinden, 2003 ve 2007 yılı dahil olmak üzere bu yıllar arasında herhangi bir hasılat bildirimini yapılmadığı, 2002 yılı gelir tablosundaki değerlerin 2001 yılından yüksek olduğu kararın bu yönüyle de mevzuata uygun bulunduğu görülmektedir.

Davacının iddialarında ise isabet bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, duruşma için önceden belirlenen 01.06.2010 tarihinde davacı şirket vekilleri Av. Hülya Özveren ile Av. Fatih Özel ve Kurum vekili Av. Meltem Türkoğlu'nun geldiği, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek gereği görüldü;

Dava, davacı şirketin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi uyarınca hâkim durumunu kötüye kullandığı belirtilerek tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 08.02.2007 tarih ve 07-13/101-30 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/9365
Karar No : 2010/4595

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, "belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" olarak tanımlanmış; "Hâkim durumun kötüye kullanılması" başlıklı 6. maddesinde, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş olup, madde metninde kötüye kullanmanın tanımı yapılmamakla birlikte, uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri örneklemek suretiyle sayılmıştır. Bunlar; "a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasıyla birlikte teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer mal veya hizmetin fiyatının altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin şartların getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması" olarak sıralanmıştır.

Öte yandan, 4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safî gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüş, dördüncü fıkrasında ise; Kurul'un, para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları da dikkate alacağı hükme bağlanmıştır.

Bu yasal düzenleme karşısında; Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu saptananlara, Rekabet Kurulu tebliğleriyle belirlenen miktardan aşağı olmamak ve kastın varlığı, kusurun ve zararın ağırlığı, eylemde bulunan teşebbüslerin pazar içindeki konumları gibi unsurlar da dikkate alınmak üzere, eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden para cezası verilmesi gerekli bulunmaktadır.

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2007/9365

Karar No : 2010/4595

Dava dosyası ile Dairemizin E:2005/5050 sayılı dava dosyasına ekli işlem dosyasındaki bilgi ve belgelerin birlikte incelenmesinden; Çukurova Elektrik A.Ş. (ÇEAŞ)'nin, bölgede faaliyette bulunan otoprodüktör grubu şirketlerinin faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâli iddiasıyla ilgili olarak Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda dava konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı, genel anlamda, elektrik sektörünün; elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı olmak üzere üç bölümden oluştuğu, ÇEAŞ'ın, imtiyaz sözleşmesi gereği 1 No'lu Görev Bölgesi'nde elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticareti ile iştigal ettiği, üretim seviyesinde Seyhan 1-2, Kadıncık 1-2, Sır ve Berke Baraj ve hidroelektrik santrallerini işleten davacı şirketin, bölgede aynı zamanda tüm iletim hatlarının ve 66kV ile 144 kV'lık iletim trafo merkezlerinin de işleticisi konumunda olduğu, şikâyetçi teşebbüslerin enterkonnekte sisteme bağlantı noktalarını oluşturan iletim ve dağıtım tesislerinin ÇEAŞ'ın işletme sorumluluğu altında bulunduğu, bu çerçevede Kurul tarafından ilgili ürün pazarlarının, elektrik üretim pazarı ve nakil pazarı olarak belirlendiği, ilgili coğrafi pazarın, Adana-Mersin-Hatay-Osmaniye illerinin tamamını kapsayan 1 no'lu Görev Bölgesi olduğu ve Bakanlık ile ÇEAŞ arasında 09.03.1998 tarihinde imzalanan imtiyaz sözleşmesi gereğince bu bölgedeki iletim ve dağıtım hizmeti görevinin ÇEAŞ'a verildiği dikkate alındığında, davacı şirketin elektrik nakil pazarında hâkim durumda olduğu, elektriğin,,, depolanamayan bir ürün olması nedeniyle enterkonnekte sistemin üretim sürecinde çojc öriemlif

;ğ 'üst ^

bir payının bulunduğu ve bu bakımdan elektriğin naklinin, üretim sürecinin zorunjjjsir u^şürtN olduğu, nakil pazannda hâkim durumdaki ÇEAŞ'ın, elektriğin nakline yönelik al@apı'yı yündeki bulundurduğu ve şikâyetçi teşebbüsler tarafından zorunlu unsur olarak belirlenen r^dkN^hatpnı v yeniden tesisinin mümkün olmadığı, olayların gelişimine göre, 04.12.2001 tarihin(föt^Öftc&^r Elektrik Satış Anlaşması (ESA) imzalanmasına yönelik Enerjisa'nın taleplerine ve Bakanlık talimatlarına karşın, davacı şirketin buna cevap vermediği, Enerjisa'nın ilk üretim ünitesinin 04.12.2001 tarihi itibarıyla işletmeye alınabilecek duruma geldiğini beyan ettiği ve ÇEAŞ'ın 20.12.2001 tarihli ilk yazısında da Bakanlığın gerilim uygulaması talimatına olumsuz cevap verdiği dikkate alındığında, ÇEAŞ'ın nakli engellemeye yönelik eyleminin fiilen Aralık 2001 tarihinden itibaren başladığı, söz konusu tarihten sonra da ÇEAŞ'ın bazı gerekçeler öne sürerek Enerjisa'nın taleplerini reddettiği, Bakanlığın ÇEAŞ'a gönderdiği 24.07.2002 tarihli yazı ile ÇEAŞ'ın Enerjisa'nın grup ortaklarına enerji naklini engellediğini belirttiği, ilgili ESA'nın 15 gün içerisinde imzalanması, aksi takdirde, imtiyaz sözleşmesinin "Şirket Kusuru Nedeniyle Sözleşmenin Feshi" başlığını taşıyan 19. maddesine göre işlem yapılacağını ihtar ettiği, bu yazıdan sonra/ ÇEAŞ'ın, Enerjisa'ya çekmiş olduğu 07.08.2002 tarihli ihtarnamede, talep ve dava hakkı saklı kalmak kaydıyla ekte gönderilen sözleşmenin imzalanmasını talep ettiği ve taraflar arasında müzakerelerin başladığı, müzakereler sonucunda, ESA'nın Enerjisa tarafından 17.08.2002 tarihinde imzalandığı, ÇEAŞ'ın Enerjisa tesislerine gerilim uygulamasının 10.09.2002 tarihinde gerçekleştiği, ÇEAŞ'ın, Bakanlık talimatlarına ve Enerjisa'nın taleplerine rağmen, Aralık 2001 tarihinden Ağustos 2002 tarihine kadar

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/9365
Karar No .2010/4595

Enerjisa'nın zorunlu unsura erişimini engellediği, Toros'un zorunlu unsura erişiminin engellenmesine gelince; ÇEAŞ'ın Toros'a gönderdiği 12.03.2002 tarihli yazıda, önceden imzalanan ESA'ların Bakanlığın baskısı ile imzalandığı belirtilerek, 01.04.2002 tarihinden itibaren Toros'tan enerji satın almayacağı ve anlaşma temin edilmeden sisteme bu tarihten sonra verilen enerji için bedel ödemeyeceğinin ifade edildiği, yine ÇEAŞ'ın, Toros'u 08.04.2002 tarihli yazısıyla sisteme enerji vermemesi, aksi halde, bunun Toros'un sistemden çıkarılmak suretiyle önleneyeceği konusunda uyardığı, 15.05.2002 tarihinde, Toros'un sistemle olan bağlantısını kesmeye yönelik girişimlere başladığını bildiren ÇEAŞ'ın, Toros'un zorunlu unsura erişimini engelleme yönündeki amacını kesin olarak ifade ettiği, sonrasında 17.05.2002 tarihinde, Toros'un sistemle bağlantı noktalarına ters röleler koyarak sistemle olan bağlantısını kestiği, dolayısıyla, Toros'un grup ortaklarına enerji nakletme ve ÇEAŞ'a enerji fazlasını gönderme olasılığının ortadan kalktığı, ÇEAŞ'ın Bakanlığa gönderdiği, yıl sonunda ESA'nın feshedileceğini bildiren 11.06.2002 tarihli ihtarnamenin, taraflar arasındaki ihtilafın sadece fazla enerji satışından kaynaklanmadığının, ÇEAŞ'ın amacının ESA'nın feshi yoluyla Toros'un zorunlu unsura erişimini engellemek ve Toros'u pazardan çıkarmak olduğunun açık bir göstergesi olduğu, bu çerçevede, davacı şirketin bölge elektrik üretiminde tekelleşmeye yönelik olarak, elektrik nakil pazarındaki hâkim durumunu kullanarak, elektrik üretimi pazarında fiili ve potansiyel rekabeti engellemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi bağlamında hâkim durumunu kötüye kullandığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini açıkça ihlâl eden davacı şirkete, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ihlâlin kapsamı ve süresi gözönünde bulundurularak, 2001 yılı net satışlarının %2 (yüzde iki)'si oranında olmak üzere 9.557.363,02-TL idarî para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının iddiaları da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 118,40-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 2.000-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, 02.06.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Turan	Zümrüt	Taci	Gürsel
ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	BAYHAN	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ

Toplam Harç	68,40-TL
Posta Gideri	<u>50,00-TL</u>
TOPLAM	118,40-TL

